

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/21-08/39

URBROJ: 517-05-1-3-1-22-22

Zagreb, 15. srpnja 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881, na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te na temelju odredbe članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, OIB 07977096210, za procjenu utjecaja na okoliš farma za tov pilića - Farma Veliki Pažut, Općina Legrad, Koprivničko-križevačka županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – farma za tov pilića - Farma Veliki Pažut, Općina Legrad, Koprivničko-križevačka županija, nositelja zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u listopadu 2021. godine, a dopunio u ožujku 2022. ovlaštenik EcoMission d.o.o. iz Varaždina – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I IZGRADNJE

Opća mjera zaštite

- A.1.1. U okviru Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovoga Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša u suradnji s projektantom.

Mjera zaštite bioraznolikosti

- A.1.2. Redovito uklanjati invazivne biljne vrste.

Mjera zaštite tla

A.1.3. Uklonjeni humusni sloj koristiti za uređenje terena nakon izgradnje.

Mjera zaštite voda

A.1.4. Sklopiti ugovore o preuzimanju krutog stajskog gnoja s postrojenjem za preradu istog (bioplinsko postrojenje, kompostana i dr.) ili s posjednicima poljoprivrednih površina za primjenu krutog stajskog gnoja do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha.

Mjera zaštite zraka

A.1.5. Redovito održavati i kontrolirati transportna vozila i radne strojeve, a u slučaju uvjeta za pojavu veće količine prašine, osigurati vodu za prskanje gradilišta.

Mjera zaštite kulturne baštine

A.1.6. Ukoliko se tijekom gradnje naiđe ili se pretpostavlja da se naišlo na arheološki ili povijesni nalaz, radove odmah obustaviti i o nalazu obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.

Mjere gospodarenja otpadom

A.1.7. Unaprijed odrediti odgovarajući prostor na kojoj će se odvojeno sakupljati i privremeno skladištiti nastali otpad.

A.1.8. Sav nastali otpad uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj osobi.

Mjera zaštite od buke

A.1.9. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.

Mjera zaštite u slučaju nekontroliranog događaja

A.1.10. Za slučaj nekontroliranih ispuštanja naftnih derivata, tehničkih ulja i masti iz strojeva i vozila, osigurati sredstva za njihovo upijanje (čišćenje suhim postupkom). Ostatke čišćenja i onečišćeni dio tla (opasni otpad) predati ovlaštenoj osobi.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA

Mjera zaštite bioraznolikosti

A.2.1. Redovito uklanjati invazivne biljne vrste.

Mjere zaštite voda

A.2.2. Sanitarne otpadne vode ispuštati u vodonepropusne sabirne jame, te njihov sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.

A.2.3. Industrijske otpadne vode iz dezbarijera ispuštati u vodonepropusne sabirne jame, te njihov sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.

- A.2.4. Industrijske otpadne vode od pranja peradarnika ispuštati u vodonepropusne sabirne jame te njihov sadržaj redovito prazniti putem ovlaštene osobe.
- A.2.5. Čiste oborinske vode s krovnih površina ispuštati na zelene površine lokacije zahvata.
- A.2.6. Potencijalno onečišćene oborinske vode s parkirališnih površina za vozila ispuštati nakon pročišćavanja na taložniku i separatoru ulja i masti u kanal za prihvat viška oborinskih voda i isparavanje na lokaciji zahvata.
- A.2.7. Sve objekte odvodnje i obrade otpadnih voda izvesti vodonepropusno, a prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost istih.
- A.2.8. U radu i održavanju vodnih građevina postupati prema *Planu rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda*.
- A.2.9. U slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda postupati prema *Operativnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda*.

Mjere zaštite zraka

- A.2.10. Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.
- A.2.11. U slučaju pritužbi građana na pojavu neugodnih mirisa provesti mjerenja emisija amonijaka u zrak iz peradarnika te u slučaju prekoračenja poduzeti dodatne mjere za sprječavanje širenja neugodnih mirisa.

Mjera zaštite od buke

- A.2.12. Nakon puštanja farme u pogon, provesti mjerenja buke na referentnoj točki tj. kod najbližeg objekta Farme Muškatljin – OPG-a Marinko Lisjak koji se nalazi zapadno uz lokaciju zahvata. U slučaju izmjerenih povećanih razina buke uslijed rada farme poduzeti mjere smanjenja na izvoru buke te nakon toga ponoviti mjerenje.

Mjere gospodarenja krutim stajskim gnojem

- A.2.13. Kruti stajski gnoj prilikom izgnojavanja direktno iz peradarnika tovariti na prijevozna sredstva i odvoziti s lokacije zahvata u postrojenja koja koriste kruti stajski gnoj u svojim procesima (bioplinsko postrojenje, kompostana ili dr.) ili posjednicima poljoprivrednih površina za potrebe gnojidbe.
- A.2.14. Glavnom projektu izgradnje farme, odnosno dokumentaciji potrebnoj za ishodenje uporabne dozvole priložiti Elaborat zbrinjavanja krutog stajskog gnoja, s popisom katastarskih čestica poljoprivrednih površina namijenjenih zbrinjavanju krutog stajskog gnoja i/ili popisom čestica za zbrinjavanje krutog stajskog gnoja kombinacijom s bioplinskim postrojenjem, komunalnim poduzećem i dr., proračunima potrebnih površina za primjenu krutog stajskog gnoja do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha te prilaganjem preslika ugovora o zbrinjavanju gnoja, sve kao uvjet za uporabnu dozvolu.
- A.2.15. Kruti stajski gnoj do bioplinskog postrojenja izvan lokacije farme transportirati zatvorenim teretnim vozilima, bez mogućnosti rasipanja sadržaja i bez mogućnosti emisija neugodnih mirisa u zrak. Teretna vozila puniti direktno iz tovnih objekata bez međusklađenja krutog stajskog gnoja na području farme ili izvan nje.

Mjere gospodarenja otpadom

- A.2.16. Otpad skladištiti u spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada, označenim čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada.
- A.2.17. Otpad uz ispunjeni *Prateći list* predati osobi ovlaštenoj preuzeti pošiljku otpada u posjed.

Mjera gospodarenja životinjskim lešinama

- A.2.18. Životinjske lešine pohranjivati u zamrzivače za skladištenje životinjskih lešina do predaje ovlaštenoj osobi.

Mjera zaštite u slučaju nekontroliranih događaja

- A.2.19. U slučaju masovnog uginuća pilića zbog pojave bolesti, postupati prema mjerama nadležnog veterinarskog inspektora i na taj način spriječiti mogući štetan utjecaj na zdravlje ljudi ili djelovanje na okoliš. U slučaju pojave bolesti na farmi ispitati zaraženi kruti stajski gnoj te postupiti sukladno nalazu i prijedlogu načina dezinfekcije veterinarske službe.

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

- A.3.1. Provesti uklanjanje postrojenja prema *Planu zatvaranja i razgradnje postrojenja*.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Vode

- B.1. Ispitivati vodonepropusnost internog sustava odvodnje u vremenskom razdoblju sukladno posebnim propisima.

Tlo

- B.2. Zbog ujednačenosti tehnološkog procesa provesti analizu krutog stajskog gnoja iz peradarnika najmanje dva puta godišnje u reprezentativnom kompozitnom uzorku krutog stajskog gnoja, mjerenjem sljedećih parametara: pH, amonijski dušik (N), ukupni dušik (N), ukupni fosfor (P₂O₅), ukupni kalij (K₂O), suha tvar. Ukoliko dođe do izmjene parametara tova (stelja, hrana, hibrid pilići) analizu krutog stajskog gnoja provoditi nakon svakog proizvodnog ciklusa.
- B.3. Jednom godišnje pratiti emisiju ukupno ispuštenog dušika primjenom analize krutog stajskog gnoja u reprezentativnom kompozitnom uzorku krutog stajskog gnoja. Uzorkovanje i analizu gnojovke obavljati putem tvrtke koja ima akreditaciju prema normi HRN EN ISO/IEC 17025. Prema podatku za N iz analize ukupne količine krutog stajskog gnoja izračunati količinu izlučenog N po mjestu za životinju godišnje, uzimajući u obzir i hlapljenje N u obliku NH₃(g). Dobivenu vrijednost

emisije ukupno izlučenog dušika usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija ukupno ispuštenog dušika povezanog s NRT-ima za svaku kategoriju životinja na farmi navedenim u tablici 1.1. IRPP Zaključaka. Rezultate praćenja u propisanom roku dostaviti nadležnim tijelima.

- B.4. Jednom godišnje pratiti emisiju ukupno ispuštenog fosfora primjenom analize krutog stajskog gnoja u reprezentativnom kompozitnom uzorku krutog stajskog gnoja. Uzorkovanje i analizu krutog stajskog gnoja obavljati putem tvrtke koja ima akreditaciju prema normi HRN EN ISO/IEC 17025. Dobivenu vrijednost godišnje količine ukupno ispuštenog fosfora usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija ukupno ispuštenog fosfora povezanog s NRT-ima za svaku kategoriju životinja na farmi navedenim u tablici 1.2. IRPP Zaključaka. Rezultate praćenja u propisanom roku dostaviti nadležnim tijelima.
- B.5. Voditi evidenciju radova i manipulacije krutim stajskim gnojem u okviru sustava upravljanja okolišem.

Zrak

- B.6. Jednom godišnje pratiti emisije amonijaka (NH_3) u zrak tehnikom procjene primjenom faktora emisije prema proceduri Tier 2 technology-specific approach opisanoj u EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019, Part B: sectoral guidance chapters, 3. Agriculture, 3.B Manure management. Dobivenu vrijednost godišnje količine amonijaka u zrak usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija amonijaka povezanog s NRT-ima za svaku kategoriju životinja na farmi navedenim u tablici 2.1. IRPP Zaključaka. Rezultate praćenja u propisanom roku dostaviti nadležnim tijelima.
- B.7. Jednom godišnje pratiti emisije prašine (PM_{10}) u zrak tehnikom procjene primjenom faktora emisije iz nizozemskog dokumenta „Lijst met geactualiseerde emissiefactoren voor ammoniak, geur en fijn stof Bijlage Richtlijnenboek Landbouwdieren. Dobivenu vrijednost rezultata praćenja voditi kao vrijednost emisija za te uvjete rada za prašinu. Rezultate praćenja u propisanom roku dostaviti nadležnim tijelima.

Otpad

- B.8. Voditi zakonski propisanu evidenciju te podatke iz iste u zakonski propisanom roku dostavljati nadležnom tijelu.

II. Nositelj zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, kako je to određeno ovim Rješenjem.

III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, je obvezan dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.

- IV. **Nositelj zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim Rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. **Ovo Rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti Rješenja nositelj zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog Rješenja, na zahtjev nositelja zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim Rješenjem.**
- VI. **Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**
- VII. **Sastavni dio ovog Rješenja je sljedeći grafički prilog:**
- Prilog: Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata u mjerilu 1:1000.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o., Rudolfa Steinera 7, Čakovec, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) 8. listopada 2021. zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš farme za tov pilića - Farma Veliki Pažut, Općina Legrad, Koprivničko-križevačka županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije o usklađenosti zahvata s prostornim planom (KLASA: 350-01/21-03/8; URBROJ: 2137/1-05-01-21-2 od 7. prosinca 2021.).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/21-60/50; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 2. kolovoza 2021.) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik EcoMission d.o.o. iz Varaždina, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/18-08/05; URBROJ: 517-05-1-2-21-6 od 7. rujna 2021.). Studija je izrađena u listopadu 2021., a dopunjena u ožujku 2022. Voditeljica izrade Studije je Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 7. siječnja 2022. **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš farme za tov pilića Veliki Pažut, Općina Legrad, Koprivničko-križevačka županija (KLASA: UP/I-351-03/21-08/39; URBROJ: 517-05-1-2-20-4 od 28. prosinca 2021.).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona 28. siječnja 2022. (KLASA: UP/I-351-03/21-08/39; URBROJ: 517-05-1-2-21-9),

a Odluka o izmjeni Odluke 25. travnja 2022. (KLASA: UP/I-351-03/21-08/39; URBROJ: 517-05-1-3-1-22-18).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 17. veljače 2022. u Donjem Vidovcu, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 31. ožujka 2022. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/21-08/39; URBROJ: 517-05-1-2-22-15), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/21-08/39; URBROJ: 517-05-1-2-22-16 od 31. ožujka 2022.) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 22. travnja do 21. svibnja 2022. u službenim prostorijama Općine Legrad. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Večernji list“ te na internetskim stranicama i oglasnim pločama Koprivničko-križevačke županije i Općine Legrad. U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 10. svibnja 2022. s početkom u 11:00 sati u prostorijama Općine Legrad, Trg Sv. Trojstva 52a, Legrad. Prema Izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije (KLASA: 351-03/22-01/23, URBROJ: 2137-05/03-22-55 od 26. svibnja 2022.), tijekom javne rasprave, na adresu Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije, A. Nemčića 5, Koprivnica, pristiglo je 47 dopisa s primjedbama, od čega su 42 dopisa bila sa istovjetnim primjedbama zainteresiranih stanovnika, većinom s područja susjedne Općine Donja Dubrava u Međimurskoj županiji te DVD Donja Dubrava, LD Fazan, ŠRD Štuka, Teniski klub Dubrovčan, Udruge dragovoljaca i veterana domovinskog rata Donja Dubrava i Udruge umirovljenika Donja Dubrava. U knjigu primjedbi izloženu uz Studiju nije upisana niti jedna primjedba.

Zaprimljene primjedbe se u bitnome odnose na:

1. Mogući utjecaj patogenima s farme na floru i faunu Posebnog ornitološkog rezervata Veliki Pažut, Regionalnog parka Mura – Drava te Biosferni rezervat Mura – Drava – Dunav.
2. Mogući negativni utjecaj na obližnje objekte – Šumsku poučnu stazu Vrata Pažuta, karaulu Florijan Bobić i kapelicu Kraljice Neba.
3. Mogući negativni utjecaj na društveno-rekreativno-turističke sadržaje Općina Legrad i Donja Dubrava.
4. Dodijavanje mirisima i neadekvatno postupanje s krutim stajskim gnojem.
5. Nesagledavanje kumulativnih utjecaja s drugim postojećim farmama na području Općina Kotoriba i Donja Dubrava, Sunčanom elektranom Donja Dubrava na području Općine Sveta Marija i budućim UPOV-om Donja Dubrava na području Općine Donja Dubrava.
6. Preveliko opterećenje prometnica, osobito Ulice Mihovila Pavleka Miškine i Brodarske ulice u Donjoj Dubravi.
7. Mogući negativni utjecaj na vodotoke Bistrec-Rakovnica i rijeku Dravu uslijed neadekvatne izvedbe internih sustava odvodnje.
8. Utjecaj prometa i svjetlosnog onečišćenja na lovište XX/1 Dubrava u vidu ometanja migracije divljači i narušavanja mira u lovištu.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 15. lipnja 2022. u Zagrebu u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe razmotrilo mišljenja nadležnih tijela, doradenu Studiju, izvješće o provedenoj javnoj raspravi, očitovanje nositelja zahvata na primjedbe s javne rasprave. Odgovori na primjedbe s javne rasprave u bitnom su sljedeći:

Primjedba koja se odnosila na utjecaj patogena nije prihvaćena.

1. Farma će se sastojati od zatvorenih peradarnika bez mogućnosti kontakta pilića i životinja koje obitavaju izvan farme. Farma će biti ograđena čime se takav kontakt dodatno sprečava. U objekte će se useljavati zdrava perad, a veterinarskim, zoohigijenskim i biosigurnosnim mjerama će se sprječavati obolijevanje pilića. Stoga širenje patogena je smanjeno jer je jedan od glavnih ciljeva proizvodnje pojavu istih na samoj farmi u potpunosti spriječiti.

Primjedba koja se odnosila na mogući negativni utjecaj zahvata na obližnje objekte nije prihvaćena.

2. Šumska poučna staza Vrata Pažuta udaljena je od lokacije zahvata zračne linije oko 1,7 km jugozapadno, karaula Florijan Bobić oko 1,1 km istočno. Farma s ovih lokacija neće biti vidljiva niti će farma zbog velike udaljenosti imati utjecaja na ove objekte. Kapelica Kraljice Neba nalazi se oko 30 m od nerazvrstane prometnice kojom je omogućen pristup lokaciji zahvata. Kao što je u Studiji navedeno prosječno povećanje prometa iznositi će 7 osobnih vozila i 1-3 teretna vozila na dan, a tijekom izgnojavanja broj teretnih vozila se može kratkotrajno povećati do 13 teretnih vozila na dan što se ocjenjuje kao srednji utjecaj na promet. Navedeno povećanje prometa međutim neće dovesti do narušavanja statike kapelice koja je od sam prometnice udaljena 30 m.

Primjedba koja se odnosila na društveno-rekreativno-turističke sadržaje nije prihvaćena.

3. Općine Legrad i Donja Dubrava su kao što je u Studiji navedeno izrazito ruralna područja te je poljoprivreda jedna od glavnih djelatnosti obiju Općina. Stoga su i turistički potencijali ovog područja uglavnom vezana uz ruralni turizam i prirodna područja rijeke Mure i Drave. Sukladno navedenom izgradnja farme peradi u ruralnom području, unutar poljoprivrednih površina izvan zaštićenih područja prirode neće narušiti potencijale društveno-rekreativno-turističkog razvitka ovog kraja. Izgradnjom farme će se naprotiv ojačati gospodarstvo ovog područja, što je također obrazloženo u Studiji.

Primjedba koja se odnosila na dodijavanje mirisima i neadekvatno postupanje s krutim stajskim gnojem djelomično je prihvaćena.

4. Kao što je obrazloženo u Studiji tijekom normalnog rada farme ne očekuju se emisije neugodnih mirisa koje bi imale negativan utjecaj na okolno stanovništvo. Do emisija neugodnih mirisa može doći u vrijeme izgnojavanja koje se obavlja samo na kraju uzgojnog ciklusa kada se kruti stajski gnoj iz objekta tovari na prijevozna sredstva. Odvoz će se provoditi zatvorenim teretnim vozilima bez mogućnosti rasipanja gnoja i emisija neugodnih mirisa tijekom transporta. Nositelj zahvata je sklopio ugovor s bioplinskim postrojenjem te će se sav kruti stajski gnoj odvoziti u isto. Time će se spriječiti emisije neugodnih mirisa koje bi mogle nastati uslijed aplikacije krutog stajskog gnoja na poljoprivrednim površinama Općine Donja Dubrava i Legrad. Također propisana je dodatna mjera zaštite okoliša kojom se osigurava najveće moguće smanjenje neugodnih mirisa tijekom transporta krutog stajskog gnoja:

Kruti stajski gnoj do bioplinskog postrojenja izvan lokacije farme transportirati zatvorenim teretnim vozilima, bez mogućnosti rasipanja sadržaja i bez mogućnosti emisija neugodnih mirisa u zrak. Teretna vozila puniti direktno iz uzgojnih objekata bez međuskladištenja krutog stajskog gnoja na području farme ili izvan nje.

Program praćenja stanja okoliša dopunjen je točkom koja glasi:

Voditi evidenciju radova i manipulacije krutim stajskim gnojem u okviru sustava upravljanja okolišem.

Primjedba koja se odnosila na nesagledavanje kumulativnih utjecaja zahvata s drugim postojećim farmama nije prihvaćena.

5. U Studiji su procijenjeni kumulativni utjecaji u radijusu od 1,5 km jer je vjerojatnost utjecaja farme na veće područje od navedenog zanemariva. Navedena Sunčana elektrana Donja Dubrava nalazi se na udaljenosti zračne linije od oko 7 km zapadno od lokacije zahvata i zahvati zbog same njihove prirode, ali i velike međusobne udaljenosti neće imati kumulativnih utjecaja. Kumulativni utjecaj sa zahvatima iste djelatnosti, a to su Farma pilića na području Općine Kotoribe udaljena 4,5 km zračne linije te farma junadi na području Općine Donja Dubrava 3 km zračne linije od lokacije zahvata ne mogu se očekivati zbog velike udaljenosti te planiranog postupanja s otpadnim vodama i krutim stajskim gnojem na farmi Veliki Pažut. Zbog velike udaljenosti neće biti kumulativnog utjecaja uslijed emisija mirisa, a gnoj sa tih farmi ne primjenjuje se na istim poljoprivrednim površinama. Planirani UPOV Donja Dubrava također u Studiji nije naveden kao zahvat koji bi mogao imati kumulativni utjecaj s planiranom farmom Veliki Pažut jer će isti biti izgrađen na udaljenosti od oko 3,5 km zračne linije sjeverozapadno od lokacije zahvata, a pročišćene otpadne vode će se ispuštati u površinsko vodno tijelo CDRN0075_001, Bistrec-Rakovnica za koje je u Studiji utvrđeno da farma Veliki Pažut neće imati utjecaja. Kumulativni utjecaji eventualnim emisijama neugodnih mirisa također nisu za očekivati zbog velike međusobne udaljenosti ovih projekata.

Primjedba koja se odnosila na preveliko opterećenje prometnica nije prihvaćena.

6. Osim navedenih Ulica Mihovila Pavleka Miškine i Brodarske ulice u naselju Donja Dubrava nema drugih adekvatnih prometnih pravaca za pristup do lokacije zahvata. Postojeće prometno opterećenje nije moguće sa sigurnošću utvrditi jer u ovim ulicama ne postoji brojilo prometa, međutim, sukladno izjavama mještana Donje Dubrave osim osobnih automobila navedenim prometnica prometuje 100-tinjak traktora i drugih strojeva i teretnih vozila korisnika poljoprivrednih površina u okruženju lokacije zahvata. Stoga se kao što je i u Studiji navedeno prosječno povećanje prometa od 7 osobnih automobila i 1-3 teretna vozila dnevno ocjenjuje kao srednji utjecaj na promet ovim ulicama. Ukoliko se ukaže mogućnost korištenja alternativnih prometnih pravaca izvan naseljenog područja izgradnjom novih prometnica ili proširenjem i uređenjem postojećih, nositelj zahvata će promet preusmjeriti u područja izvan naselja.

Primjedba koja se odnosila na mogući negativni utjecaj na vodotoke Bistrec-Rakovnica i rijeku Dravu nije prihvaćena.

7. Mogući negativni utjecaj na vodotoke Bistrec-Rakovnica i rijeku Dravu uslijed neadekvatne izvedbe internih sustava odvodnje nije moguća zbog obveze nositelja zahvata da interni sustav odvodnje izvede vodonepropusno što je dužan dokazati mjerenjima vodonepropusnosti, a što je propisano sljedećom mjerom u Studiji: *Sve objekte odvodnje i obrade otpadnih voda izvesti vodonepropusno, a prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost istih.* Također je u programu praćenja propisano mjerenje vodonepropusnosti u propisanim vremenskim intervalima: *Ispitivati vodonepropusnost internog sustava odvodnje u vremenskom razdoblju sukladno posebnim propisima.*

Primjedba koja se odnosila na utjecaj prometa i svjetlosnog onečišćenja na lovište XX/1 Dubrava nije prihvaćena.

8. Kao što je navedeno u Studiji lokacija zahvata će zauzimati oko 0,2% lovišta XX/1 Dubrava. Ista će biti smještena na području gdje već postoje izgrađeni objekti (objekti na samoj lokaciji zahvata koji će se srušiti i objekti susjedne farme Muškatljin). Neće

se izgrađivati nove prometnice čime bi se doprinijelo fragmentaciji lovišta, a povećanje postojećeg prometa na pristupnoj cesti od 7 osobnih vozila i 1 – 3 teretna vozila neće predstavljati značajnije povećanje postojećeg prometa kojim bi se narušila kvaliteta staništa divljači. U vrijeme izlova peradi doći će do emisija svjetlosti u okoliš kod izlova noću, ali je isto kratkotrajno. Emisije svjetlosti tijekom izlova neće biti značajno duže ili jačeg intenziteta od uobičajenih emisija poljoprivrednih strojeva koji redovito provode obrađivanje okolnih poljoprivrednih površina noću. Stoga se utjecaj na lovište kao što je u Studiji navedeno ocjenjuje kao vrlo mali.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način:

Predmet zahvata je izgradnja nove farme za tov pilića kapaciteta 305.802 pilića u jednom proizvodnom ciklusu, tj. 765 uvjetnih grla (UG), do 6 ciklusa godišnje.

Zahvat se planira u katastarskoj općini Legrad na česticama k.č.br. 4105, 4106, 4107, 4108, 4109, 4111 i 4112 koje su u vlasništvu nositelja zahvata. Na lokaciji zahvata izgradit će se kompleks od 7 peradarnika, svaki kapaciteta 43.686 pilića, zgrada za smještaj radnika, silosi za skladištenje hrane, 4 sabirne jame za industrijske otpadne vode od pranja peradarnika svaka kapaciteta oko 50 m³, sabirna jama za sanitarne otpadne vode kapaciteta oko 7 m³, 2 dezbarijere na ulazu i izlazu iz farme s pripadajućim sabirnim jamama svaka kapaciteta oko 15 m³, 2 zdenca za potrebe vodoopskrbe farme, objekt za smještaj opreme za crpljenje vode, 2 ukopana rezervoara za skladištenje obrađene vode svaki kapaciteta oko 36 m³, nadstrešnica za dizel agregat, spremište životinjskih lešina, spremište stelje, skladište neopasnog otpada, ograda, nasip za obranu od poplavnih voda vodotoka Bistrec-Rakovnica i mjerno regulacijske stanice za opskrbu objekata prirodnim plinom, prometnih i manipulativnih površina i ograde s dezbarijerom i dezinfekcijskim vratima na ulazu.

Na lokaciji zahvata odvijat će se tehnološki proces tova pilića. Tov će trajati 42 dana do ciljane težine od 2,5 kg, međutim, 35. dana tova će se izloviti oko 25% pilića mase oko 1,9 kg kako naseljenost u objektu ne bi premašila propisanih 33 kg žive vage/m² korisne površine za držanje životinja sukladno Pravilniku o određivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa („Narodne novine“ br. 79/08).

Tehnološki proces na farmi započinje dovozom jednodnevnih pilića u objekte. Na farmi će biti podni sustav tova pilića na stelji od slame. Stelja će se jednom godišnje kupovati za potrebe cijele godine uzgoja.

Hranidba pilića bit će prilagođena dobi pilića. Ukupna godišnja količina hrane procjenjuje se na oko 9.120 t. Napajanje životinja bit će po volji.

Ventilacija objekata bit će umjetna s podtlakom tunelskog tipa. Tijekom zimskog perioda u objektima je predviđeno grijanje putem plinskih topova, 8 komada po objektu, svaki kapaciteta 90 kW. Za grijanje zgrade za smještaj radnik koristit će se plinski bojler snage 24 kW. Kao gorivo koristit će se prirodni plin.

Kruti stajski gnoj će se nakon završetka ciklusa i izlova pilića direktno iz uzgojnih objekata tovariti na teretna vozila i odvoziti s lokacije zahvata u bioplinsko postrojenje s kojim nositelj zahvata ima sklopljen ugovor. Nositelj zahvata ima mogućnost kruti stajski gnoj temeljem ugovora predavati i posjednicima poljoprivrednih površina, za što je uz ograničenje unosa dušika od 170 kg/ha potrebno ukupno ugovoriti 382 ha poljoprivrednih površina. O predanim količinama gnoja vodit će se evidencija.

Nakon završetka proizvodnog ciklusa i odvoza životinja i stajskog gnoja, peradarnici će se čistiti, prati, dezinficirati i odmarati prije ulaska novih životinja. Čišćenje i dezinfekcija objekata provodit će se odabranim biorazgradivim sredstvima. Voda od pranja objekata će se sakupljati u vodonepropusnim sabirnim jamama za industrijske otpadne vode koje će redovito prazniti ovlaštena osoba.

Za potrebe pitke vode na lokaciji zahvata izbušit će se 2 zdenca. Voda koja će se zahvaćati će se internim vodoopskrbnim sustavom dalje razvoditi do proizvodnih objekata. Voda će se koristiti za napajanje životinja, pranje proizvodnih objekata, za potrebe punjenja dezbarijera i za potrebe zaposlenika. Procijenjena potrošnje vode iznositi će oko 30.000 m³/god.

Na lokaciji zahvata nastajat će neopasni otpad. Tijekom rada farme nastajat će otpad uslijed održavanja postrojenja kao što je papirna i kartonska ambalaža, plastična ambalaža, muljevi iz separatora te ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari. Sve vrste otpada privremeno će se skladišiti odvojeno po vrstama do predaje ovlaštenoj osobi. Otpad koji će nastajati uslijed veterinarskih zahvata neće biti skladišten na lokaciji već će ga odnijeti nadležni veterinar nakon intervencije.

Lešine uginulih životinja sakupljat će se i odlagati privremeno u spremište sa 2 zamrzivača svaki zapremine 600 l do temperature -18°C do odvoženja ovlaštene osobe o čemu će se voditi evidencija. Procjenjuje se da će količina uginulih životinja iznositi oko 64.200 komada godišnje.

Otpad iz grupe 02 01 - otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, oporabljivat će se u bioplinskom postrojenju s kojim nositelj zahvata ima sklopljen ugovor.

Otpadne vode nastale za vrijeme rada planiranog zahvata odvodit će se razdjelnim sustavom odvodnje: otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, sanitarne otpadne vode, otpadne vode iz dezbarijere, oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta. Otpadne vode od pranja proizvodnih objekata odvodit će se u vodonepropusne sabirne jame za industrijske otpadne vode. Sanitarne otpadne vode iz zgrade za smještaj radnika sakupljat će se u vodonepropusnoj sabirnoj jami za sanitarne otpadne vode. Otpadne vode iz dezbarijera skupljat će se u vodonepropusne sabirne jame za vode iz dezbarijera. Pražnjenje vodonepropusnih sabirnih jama za industrijske otpadne vode, sanitarne otpadne vode i za vode iz dezbarijera i zbrinjavanje sadržaja obavljat će ovlaštena osoba. Čiste oborinske vode s krovnih površina ispuštat će se na zelene površine lokacije zahvata te kanalima između objekata odvoditi do kanala za prihvat viška oborinskih voda i isparavanje. Potencijalno onečišćene oborinske vode s asfaltiranih manipulativnih i parkirališnih površina za vozila ispuštat će se nakon pročišćavanja na separatoru ulja i masti u kanale za prihvat viška oborinskih voda i isparavanje. Svi objekti odvodnje otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost svih sustava odvodnje. Redovito će se čistiti, održavati i kontrolirati sustav za odvodnju otpadnih voda. Sve to biti će razrađeno Planom rada i održavanja sustava odvodnje otpadnih voda koji će biti dio sustava upravljanja okolišem.

U sjevernom dijelu parcele izvest će se zemljani nasip koji će služiti kao zaštita od poplavnih voda kod eventualnog prelijevanja vodotoka Bistrec-Rakovnica koji prolazi uz lokaciju zahvata.

Planirani zahvat usklađen je sa sljedećom prostorno - planskom dokumentacijom:

- *Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 8/01, 5/04-ispravak, 9/04-vjerodostojno tumačenje, 8/07, 13/12, 5/14, 3/21, 6/21-pročišćeni tekst)*
- *Prostorni plan uređenja Općine Legrad („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 11/07, 18/14)*

Mogući utjecaji tijekom pripreme, izgradnje i korištenja zahvata

Izgradnjom i korištenjem zahvata trajno će se izgubiti zemljište za dosadašnju biljnu proizvodnju, međutim i nadalje će se koristiti u poljoprivredne svrhe. Nositelj zahvata će provoditi analize krutog stajskog gnoja i pratiti emisije ukupno ispuštenog dušika i fosfora te rezultate u propisanom roku dostavljati nadležnim tijelima. Sukladno navedenom, utjecaj zahvata na tlo je prihvatljiv.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje se koriste kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). U slučaju nekontroliranog događaja uslijed izlivanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Planiranim zahvatom sanitarne otpadne vode odvodit će se internom vodonepropusnom kanalizacijom u vodonepropusnu sabirnu jamu. Industrijske otpadne vode od pranja objekata odvodit će se internom vodonepropusnom kanalizacijom u 4 vodonepropusne sabirne jame. Industrijske otpadne vode iz dezbarijera će se internom vodonepropusnom kanalizacijom odvoditi u 2 vodonepropusne sabirne jame. Oborinske vode s manipulativnih i parkirališnih površina za vozila će se nakon pročišćavanja u separatoru ulja i masti ispuštati u kanal za prihvat viška oborinskih voda i isparavanje. Oborinske vode s krovnih površina će se ispuštati na površinu vlastitog terena te kanalima između objekta odvoditi u kanal za prihvat viška oborinskih voda i isparavanje. Oborinske vode koje se skupe u tom kanalu u njemu će se zadržavati i postepeno hlapiti. S obzirom na sve navedeno ne očekuje se negativni utjecaj zahvata na površinsko vodno tijelo CDRN0075_001, Bistrec-Rakovnica koje je prema podacima Hrvatskih voda u umjerenom stanju zbog umjerenog stanja fizikalno-kemijskih pokazatelja – ukupni dušik. Zahvat također neće imati negativan utjecaj na površinsko vodno tijelo CDRN0002_013, Drava, koje je prema podacima Hrvatskih voda u dobrom stanju. Također se ne očekuje negativni utjecaj zahvata na podzemno vodno tijelo CDGI_18 – MEĐIMURJE koje je prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda“ ni za količinsko niti za kemijsko stanje.

Obnovljive zalihe tijela podzemne vode CDGI_18 – MEĐIMURJE iznose 113×10^6 m³/god. Ukupna planirana količina vode za crpljenje za potrebe farme procjenjuje se na oko 30.000 m³ godišnje. Nositelj zahvata će u svrhu pripreme namjeravanog zahvata, odnosno bušenja zdenaca na lokaciji zahvata radi vodoopskrbe farme, izvesti potrebna hidrogeološka istraživanja, odnosno vodoistražne radove. Temeljem navedenog, utjecaj crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela je prihvatljiv. Sukladno ranije opisanom planiranom načinu odvodnje otpadnih voda i stanju vodnih tijela na lokaciji, utjecaj zahvata na površinske i podzemne vode tijekom korištenja je prihvatljiv.

Kruti stajski gnoj će se direktno iz objekata tovariti na prijevozna sredstva i odvoziti s lokacije farme. Kruti stajski gnoj će se koristiti u bioplinskom postrojenju s kojim nositelj

zahvata ima sklopljen ugovor. Pridržavanjem propisa i propisanih mjera zaštite okoliša utjecaji zahvata na vode je prihvatljiv.

Utjecaj peradarske farme na kvalitetu **zraka** tijekom izgradnje čine emisija prašine tijekom građevinskih radova i emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva. Budući je navedeni utjecaj privremenog karaktera, a najbliže naselje nalazi se na udaljenosti od oko 1,7 km od farme utjecaj je prihvatljiv. Pojavit će se fugitivna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova, a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Kako je najbliže naselje udaljeno oko 1,7 km od farme, utjecaj fugitivne emisije prašine kao i utjecaj emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva nije značajan. Uz pridržavanje propisanih mjera zaštite okoliša za sprječavanje ostalih utjecaja sveukupan utjecaj građevinskih radova je prihvatljiv za stanovništvo.

Tijekom korištenja farme moguća je pojava neugodnih mirisa u zraku. Odgovarajućom izvedbom objekata za tov peradi, hranidbom životinja i odgovarajućim vođenjem tehnološkog procesa utjecat će se na smanjenje emisije neugodnih mirisa koji su prvenstveno rezultat emisija amonijaka. Fazna hranidba uz smanjenje sirovih proteina i dodatak esencijalnih aminokiselina, smještaj životinja na dubokoj stelji, odvoz krutog stajskog gnoja s lokacije farme odmah po završetku proizvodnog ciklusa, primjena krutog stajskog gnoja u bioplinskom postrojenju najbolje su raspoložive tehnike za smanjenje emisija, a koje će se primjenjivati na farmi tijekom korištenja. Uzimajući u obzir primijenjenu tehnologiju, odnosno integrirani pristup proizvodnji pri čemu se u obzir uzeo odvoz gnoja s lokacije farme i njegova primjena u bioplinskom postrojenju i kvalitetna hranidba životinja, tijekom rada planiranog zahvata očekuju se smanjene emisije amonijaka u odnosu na farme koje nisu visokog stupnja tehnološke opremljenosti i stoga je utjecaj na kvalitetu zraka prihvatljiv.

Već opisani način hranidbe (vrsta, doprema i izuzimanje) smanjit će mogućnost pojave prašine na lokaciji zahvata, a time i smanjenje utjecaja na zrak koji može uzrokovati prašina.

Tijekom građevinskih radova koristit će se razna mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljikov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). Kako će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na **klimatske promjene** tijekom izgradnje će biti vrlo slab.

Najbliža zaštićena područja su Regionalni park Mura-Drava oko 38 m istočno od lokacije zahvata, Posebni rezervat Veliki Pažut oko 320 m južno od lokacije zahvata i Značajni krajobraz Mura oko 495 m južno od lokacije zahvata te zbog lokalnog karaktera i vrste planirane djelatnosti predmetni zahvat neće imati utjecaj na **zaštićena područja**.

Prirodna staništa na lokaciji zahvata degradirana su u prošlosti stvaranjem intenzivno obrađivanih poljoprivrednih površina. Tijekom obilaska lokacije zahvata nisu zabilježena ugrožena i rijetka staništa, kao ni vrste koje su strogo zaštićene. Zahvat neće imati značajan utjecaj na **floru** promatranog područja. Na **faunu** lokacije zahvata, kao i na faunu okolnog područja utjecaj može imati kratkotrajna buka koja će nastati prilikom rada strojeva tijekom izgradnje i rada farme. Životinje kojima smeta povećana razina buke sklonit će se na okolna staništa gdje je njezin utjecaj manji ili nikakav. Najveći utjecaj na faunu bit će prilikom skidanja površinskog sloja tla kada će biti ugrožena slabo pokretna fauna tla. Od kralježnjaka će, tijekom skidanja tla, najviše biti ugroženi mali sisavci kao što su miševi, voluharice i rovke koji žive u rupama iskopanim u zemlji. Na lokaciji zahvata mogu se od strogo zaštićenih vrsta očekivati ptice grabljivice u potrazi za plijenom. Navedene vrste ptica

ne grade gnijezda na lokaciji zahvata te neće biti ugrožene tijekom gradnje i korištenja zahvata. Farma će biti ograđena što će onemogućavati divljim životinjama ulazak u krug farme.

Utjecaj na **geomorfološka obilježja** očituje se kroz iskop tla za temelje objekata i sabirnih jama i trajnog je karaktera. U području radnog pojasa uništiti će se dio vegetacijskog pokrivača. Budući da će aktivnosti biti lokalnog karaktera, neće bitno narušavati lokalna geomorfološka obilježja.

Temeljem provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za **ekološku mrežu** ishodište je Rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I 612-07/21-60/50, URBROJ: 517-10-2-2-21-2, od 2. kolovoza 2021.) kojim je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Lokacija zahvata smještena je oko 1,7 km od najbližeg naselja Donja Dubrava i oko 2 km od naselja Legrad, a zbog udaljenosti, slabo je vidljiva iz svih navedenih naselja. Lokacija zahvata nalazi se u ravničarskom poljoprivrednom kraju. Hortikulturnim uređenjem parcele, prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova te izvedbom ogradnog zida od žičanog pletiva smanjit će se narušavanje vizura. Lokacija zahvata predstavlja relativno mali udio u ukupnoj površini predmetnog prostora stoga zahvat neće imati značajan utjecaj na očuvanje **krajobraznih vrijednosti** šireg područja lokacije zahvata.

Na lokaciji zahvata nije zabilježena kulturna i arheološka baština. Kulturna i arheološka baština u okruženju lokacije zahvata nalazi se na udaljenosti većoj od 1 km i stoga se ne očekuje utjecaj na **kulturnu i arheološku baštinu** tijekom izgradnje i korištenja zahvata.

Na gradilištu farme može doći do pojave **buke** koju proizvodi oprema na gradilištu i buke koju proizvode transportna sredstva prilikom kretanja i istovara materijala. S obzirom na vremensko ograničenje utjecaja navedeni negativni utjecaj je prihvatljiv.

Buka koja će nastajati na lokaciji farme tijekom korištenja javljat će se povremeno od poljoprivredne mehanizacije, ventilatora te glasanja životinja na farmi, no predviđa se da neće imati značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila na farmu, dobre zvučne izolacije uzgojnih objekata te držanja životinja kao izvora buke u zatvorenim uzgojnim objektima. Najbliža građevinska područja naselja svrstana su u zonu mješovite - pretežito stambene namjene za koju dopuštene razine buke prema propisu o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka iznose 55 dB(A) danju odnosno 45 dB(A) noću. Navedeni utjecaj buke uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite ocijenjen je kao prihvatljiv.

Neopasni **otpad** skladištiti će se u privremenom skladištu neopasnog otpada u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici će biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu proizvođača otpada te ključni broj i naziv otpada. Podna površina skladišta otpada lako je periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. S obzirom na opisani način gospodarenja otpadom, pravilnim rukovanjem, pravilnim skladištenjem i odvoženjem otpada u procesu proizvodnje te pridržavanjem propisanih mjera ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

Lešine uginulih životinja sakupljat će se u zamrzivačima koji će biti smješteni u zasebnom objektu. Preuzimanje i odvoz obavljat će pravna osoba koja obavlja poslove sakupljanja sukladno propisu o veterinarstvu. Procjena je da će na farmi godišnje uginuti oko 64.200 komada pilića. S obzirom na navedeno, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš od postupanja sa životinjskim lešinama.

S obzirom na tehnološki opis rada farme očekuje se kumulativni eksterni **promet** vezano uz dovoz hrane, odvoz životinja, otpada i životinjskih lešina te dolazak i odlazak zaposlenih radnika. Pristup na lokaciju zahvata omogućen je nerazvrstanom makadamskom cestom, koja se zapadno u naselju Donja Dubrava veže na Ulicu M.P. Miškine te preko Brodarske ulice južno na DC20. Na farmi se, u najintenzivnijim danima, može očekivati do 7 osobnih i 13 teretnih vozila dnevno, što s obzirom na prosječnu dnevnu fluktuaciju prometa na navedenim prometnicama predstavlja srednje povećanje. U ostalim danima promet će biti znatno manji. Navedeni utjecaj planiranog zahvata na opterećenje prometa je prihvatljiv.

Zahvat neće imati utjecaja na **šume** jugozapadno od lokacije zahvata, niti tijekom građenja, niti tijekom korištenja zahvata jer ne zadire u šumska staništa.

Lokacija zahvata nalazi se na otvorenom lovištu XX/1 Dubrava, površine 3.561 ha. Zahvat u ukupnoj površini lovišta obuhvaća oko 0,2 % njegove površine. Utjecaj zahvata na divljač može se očitovati kroz njihovo uznemiravanje tijekom građevinskih radova. Kratkotrajan utjecaj moguć je i tijekom izlova peradi koji se provodi noću u vidu emisija svjetlosti u okoliš. Takav je utjecaj relativno kratkog trajanja i neće imati bitnije posljedice na lovište niti divljač u njemu. Ograda oko farme onemogućavat će ulazak na lokaciju zahvata i doticaj divljih životinja s uzgajanima, a time i eventualnim bolestima u slučaju akcidenta. Navedeni utjecaj na divljač je prihvatljiv.

Tijekom izvođenja građevinskih radova doći će do pojave buke na gradilištu čiji se utjecaj smatra prihvatljivim za **stanovništvo**.

Tijekom rada farme moguć je utjecaj na stanovništvo dodijavanjem mirisima koji su posljedica razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. S obzirom na planirani način rada farme te uz provođenje propisanih mjera zaštite okoliša utjecaj neugodnih mirisa bit će sveden na najmanju moguću mjeru.

Utjecaj buke na stanovništvo tijekom rada farme, kao i povećanje prometne aktivnosti je prihvatljiv.

Izgradnjom farme osigurat će se kontinuirani izvor prihoda za 7 novih zaposlenika. Proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i na indirektno zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera. Slijedom svega navedenog utjecaj farme na stanovništvo uz pridržavanje propisanih mjera zaštite okoliša je prihvatljiv za stanovništvo.

Tijekom rada farme mogući su **kumulativni utjecaji** u odnosu na postojeće i/ili planirane zahvate. Na širem području zahvata, u krugu do 5 km nalazi se farma pilića u Općini Kotoriba kapaciteta 298.500 pilića (oko 4,5 km sjeverozapadno od lokacije zahvata), farma teladi u Općini Donja Dubrava kapaciteta 837 UG (3 km sjeverozapadno), nasip vodotoka Bistrec-Rakovnica (70 m od lokacije zahvata) i prometnice. Mogući međnutjecaj navedenih farmi s planiranim zahvatom moguć je u vidu emisija mirisa, ali je zbog velike međusobne udaljenosti zahvata prihvatljiv. Utjecaj na nasip vodotoka Bistrec-Rakovnica također je prihvatljiv.

Od planiranih zahvata na udaljenosti 1,5 km osim nerazvrstanih cesta za pristup poljoprivrednim površinama i nasipa potoka Bistrec-Rakovnica nema infrastrukturnih objekata u funkciji. Uz lokaciju zahvata sjeverno i zapadno prolaze 2 plinovoda koji su izvan funkcije. Uz samu zapadnu granicu lokacije zahvata nalazi postojeća farma konja Muškatljin OPG-a Marinko Lisjak. S obzirom da se radi o malom poljoprivrednom gospodarstvu ne očekuju se značajni među utjecaji i kumulativni utjecaji tova životinja, utjecaja neugodnih mirisa i gospodarenja krutim stajskim gnojem. U postrojenju farme Veliki Pažut planirano je korištenje suvremenih metoda rada i modrene opreme kojima će se emisije u okoliš svesti na najmanju moguću mjeru te je planirano odvoženje krutog stajskog gnoja direktno iz uzgojnih objekata s lokacije farme.

Slijedom navedenog, kumulativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata su mogući, ali se procjenjuje da neće biti značajni.

Mogući uzroci **nekontroliranog događaja** do kojeg može doći kako tijekom izvođenja zahvata i/ili tijekom rada su nekontrolirano izlivanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije. Tijekom rada farme, uz kontrole koje će se provoditi te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od nekontroliranog događaja biti svedena na najmanju moguću mjeru te će utjecaj biti vrlo slab.

Opisani zahvat planira se s namjerom dugoročnog funkcioniranja. Tijekom uklanjanja građevina mogu se javiti negativni utjecaji na okoliš uslijed uklanjanja (rušenja) čvrstih objekata - buka, prašina. Također će se javiti i otpad nastao kao posljedica rušenja i uklanjanja objekata. Gospodarenjem otpadom na način predviđen Planom zatvaranja i razgradnje postrojenja ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera zaštite** propisana je u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkom 8. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) te člankom 40. stavkom 2. i člankom 89.a Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu s člankom 9. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima („Narodne novine“, broj 15/18 i 14/19).
- **Mjera zaštite tla** propisana je u skladu s člankom 11. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite voda** propisane su u skladu s člancima 46., 49., 70., 71., 73., 75., 78. i 210. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19 i 84/21), člancima 9., 10., 11., 13. i 14. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 73/21), člancima 4., 10. i 11. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20), člancima 3. i 4. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11).

- **Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu s člancima 6., 35. 39. i 42. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) i Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja.
- **Mjere zaštite od opterećenja bukom** propisane su u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13 i 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) i člancima 5. i 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).
- **Mjere gospodarenja krutim stajskim gnojem** propisane su u skladu s člancima 5., 6., 18., 21., 22., 24., 26. i 29. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21) i člankom 14. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla.
- **Mjera gospodarenja životinjskim lešinama** propisana je u skladu s člankom 101. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13 i 148/13, 115/18, 52/21).
- **Mjere gospodarenja otpadom** propisane su u skladu s člancima 5., 6., 18., 21., 22., 24., 26. i 29. Zakona o gospodarenju otpadom i članku 12. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 81/20).
- **Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja** propisane su u skladu s člancima 7., 9. i 25. Zakona o veterinarstvu.
- **Mjera zaštite kulturne baštine** propisana je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20 i 117/21).

Mjere zaštite okoliša nakon prestanka korištenja

- **Mjere zaštite nakon prestanka korištenja** propisane su u skladu sa Zakonom o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19, 125/19).

Program praćenja stanja okoliša

- **Program praćenja za vode** propisan je u skladu s člankom 6. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
- **Program praćenja za tlo** propisan je u skladu s člankom 12. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja.
- **Program praćenja za zrak** propisan je u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja.
- **Program praćenja za otpad** propisan je u skladu s člankom 26. Zakona o gospodarenju otpadom.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

